

NDIS'in Fon Sağladığı Desteklerdeki Sınırlayıcı Uygulamaları Azaltmak ve Ortadan Kaldırmak

Sınırlayıcı uygulama, zorlu davranışlar sergileyen engelli bir kişinin haklarını veya hareket özgürlüğünü sınırlayan herhangi bir müdahaledir ki bu müdahalenin ana amacı, o kişiyi veya başkalarını zarardan korumaktır.¹ Sınırlayıcı uygulamalar (bedensel, kimyasal, mekaniksel ve çevresel) kısıtlama kullanma ve tecrit etmenin yanı sıra bir kişinin haklarını kullanmasını engelleyen diğer eylemleri içerir. Şu anki uygulama sınırlayıcı uygulamaların zorlu davranışlara karşılık verme yolu olarak kullanılmasını desteklememektedir.

NDIS tam olarak uygulamaya girdiğinde, Avustralya Hükümeti'nin *Engellilik Hizmetleri İşkolunda Sınırlayıcı Uygulamaların Kullanımını Azaltmak ve Ortadan Kaldırmak için Ulusal Çerçeve*'ye² (*National Framework for Reducing and Eliminating the Use of Restrictive Practices in the Disability Service Sector*) karşı yükümlülüğünü yerine getiren politikalara ve yöntemlere ihtiyaç olacaktır.

Çoğu eyaletler ve bölgeler, en iyi uygulamaları gerçekleştirmeleri için sağlayıcıları desteklemek üzere eğitim, araştırma ve diğer kaynaklara önemli ölçüde yatırımlarda bulunmuştur. NDIS kapsamında en iyi uygulamaları gerçekleştirmeleri için sağlayıcıların desteklenmesi sürdürülecektir.

Olası Yaklaşımlar

Sınırlayıcı uygulamaların düzenlenmesi için anahtar seçenekler iki gruba ayrılmıştır: sınırlayıcı bir uygulamanın bir davranış destek planına dâhil edilmesi için kararlar nasıl verilir (*yetkilendirme*) ve sağlayıcılar sınırlayıcı uygulamaları nasıl ve ne zaman bildirmelidir (*izleme ve bildirme*).

Yetkilendirme (*Authorisation*)

Bir kişinin davranış destek planına sınırlayıcı bir uygulamayı dâhil etmek için göz önüne almak üzere dört seçenek geliştirilmiştir.

¹ (2014). *The National Framework for Reducing and Eliminating the Use of Restrictive Practices in the Disability Service Sector*, Department of Social Services, Commonwealth of Australia.

² *The National Framework for Reducing and Eliminating the Use of Restrictive Practices in the Disability Service Sector*: <http://www.dss.gov.au/our-responsibilities/disability-and-carers/publications-articles/policy-research/national-framework-for-reducing-and-eliminating-the-use-of-restrictive-practices-in-the-disability-service-sector>.

Seenek 1: Gönüllü bir uygulama yönetmelięi

Bu yaklaşım kapsamında gönüllü bir uygulama yönetmeliği ve esasları olacaktır. Yönetmelik kapsamındaki iyi uygulama, davranış desteğini geliştirirken sağlayıcılara, katılımcılara ve ailelerini dâhil etmeleri için yol gösterecektir. Resmi onay veya yetkilendirme gerekmeyecektir ama sağlayıcılar ailelerle veya, atanmışlarsa yasal vasilerle, tüm tarafların davranış destek planındaki stratejileri kabul etmesini mümkün olduğunca sağlamak için yakın çalışmalar içinde olacaklardır.

Seçenek 2: Vekil karar vericiler resmen atanmış vasiler olmalıdır

Bu seçenek kapsamında, belirli bir durumda sınırlayıcı uygulamalar kullanmak için, ilgili eyalet veya bölge yasaları kapsamında katılımcının vasisi olarak resmen atanmış bir kişiden onay alınmalıdır. Bu, aile üyelerinin veya bakıcıların, kişinin vasisi olarak resmen atanmamışlarsa, bir yetişkin için sınırlayıcı uygulama ile davranış destek planını kabul edebilmelerini engeller.

Seçenek 3: Sağlayıcılar belirli koşullarda karar vermek için yetkilendirilecektir

Sağlayıcı için çalışan belirli bir kişiye veya nitelikli kişilerden oluşan bir panele, sınırlayıcı uygulamaların kullanımını içerebilecek olan olumlu bir davranış destek planını yetkilendirmesi için yasal olarak izin verilecektir. Yetenek ve deneyim açısından değerlendirilecekler ve bu amaçla onaylanacaklardır.

Seçenek 4: Sınırlayıcı uygulamalar için sadece bağımsız bir karar makamı yetki verebilir

Bu seçenek, sağlayıcıların sınırlayıcı uygulamaları kullanabilmeleri için, sağlayıcıdan bağımsız bir karar makamından yetki almalarını gerektirir. Bu, vasilik mahkemelerinin (veya eşdeğerdeki idari mahkemelerin) işlevini genişleterek veya Kıdemli Pratisyen gibi bağımsız bir memurluk oluşturarak uygulanabilir.

Sorular

- Sınırlayıcı uygulamaların ne zaman kullanılabilieceğine kim karar verecektir ve ne gibi önlemlere ihtiyaç olacaktır?
- Bir davranış destek planındaki sınırlayıcı uygulamaların kullanımına ilişkin kararların ilgili kişi için doğru olmasını sağlamak üzere ne gibi işlemlere veya sistemlere ihtiyaç olabilir?
- Bu seçeneklerde önerilmeyen ve göz önüne almamız gereken önlemler var mıdır?
- Sağlayıcılar ve çalışanlar için, eyalet ve bölge dairelerinden, NDIS kapsamında mevcut olsa yardımcı olabileceğini düşündüğünüz ne tür destekler alıyorsunuz?

İzleme ve Bildirme (Monitoring and Reporting)

Kanıtlar, sınırlayıcı uygulamalar üzerindeki izleme ve bildirmenin, azaltma ve ortadan kaldırma stratejisinin önemli bir unsuru olduğunu belirtmektedir, çünkü karar makamlarını (ve destek sağlayıcıları), verdikleri kararlar için daha sorumlu hale getirirler³. İzleme ve bildirme için üç seçenek geliştirilmiştir.

³ Scanlan J, 'Interventions to reduce the use of seclusion and restraint in inpatient psychiatric settings: What we know so far - a review of the literature', *International Journal of Social Psychiatry*, vol. 56, no. 4, pp. 412-423 (2010).

Seçenek 1: Sadece acil kullanım (ve ciddi olaylar) için zorunlu bildirim

Acil bir durumda ve kısıtlama ve tecrit etmenin bireyin davranış destek planında onaylanmadığı durumlarda sınırlayıcı uygulamanın her kullanımında sağlayıcıların bunu bildirmesi gerekmektedir. Bu ayrıca, ciddi olayların da bildirilmesini içerir (örneğin, kullanımın yaralanma veya ölümlle sonuçlanabileceği veya sonuçlandığı durumlarda).

Seçenek 2: Sınırlayıcı bir uygulamayı içeren tüm olumlu davranış planlarının zorunlu olarak bildirilmesi

Seçenek 1'e ek olarak sağlayıcıların ayrıca, katılımcıların davranış destek planına sınırlayıcı uygulamaları dâhil etmeye ilişkin tüm kararları da bildirmeleri gerekecektir. Acil kullanım ve ciddi olayları içeren durumlardan başka, sağlayıcıların, sınırlayıcı uygulamaların kullanıldığı belirli meydana gelme durumlarını bildirmeleri gerekmez.

Seçenek 3: Sınırlayıcı bir uygulamanın (bedensel, kimyasal, mekaniksel kısıtlama ve tecrit için) kullanıldığı her durumun zorunlu olarak bildirilmesi.

Seçenek 2'de belirtilen bildirim koşullarına ek olarak, bu seçenek, kimyasal, bedensel ve mekaniksel kısıtlama ve tecritin her kullanımında destek sağlayıcılarının düzenli olarak bildirimde bulunmasını gerektirir. Bu bilgi, sağlayıcılar üzerindeki idari yükü azaltmak için, mümkün olduğunca otomatik hale getirilebilecek olan bir elektronik çevrimiçi sistemle sağlayıcılar tarafından bildirilebilir.

Sorular

- Sınırlayıcı uygulamaların kullanımında zorunlu bildirim destekler misiniz? Niçin desteklersiniz veya desteklemezsiniz?
- Sınırlayıcı uygulamaların kullanımında zorunlu bildirim destekliyorsanız, yeterli sorumluluğun sağlanması için (*yukardaki seçeneklerin biri veya birkaç tanesinin bileşimi temelinde*) ne düzeyde bir bildirim olması gerektiğine inanıyorsunuz?